

C.E.B. – la început de an 5767

Ca în atâtea rânduri, matineele duminicale inițiate și organizate de conducerea C.E.B., de președintele ei, ing. **OSY LAZĂR**, s-au bucurat de binemeritat succes. Cuvintele au acoperire în fapte. Amintim numai câteva dintre ele, din vara și toamna acestui an, reflectate și în paginile revistei noastre: ● sărbătorirea binecunoscutului regizor israelian originar din România, *Andrei Călărășu* ● centenarul N. Stroe - ambele reunind stele ale teatrului, literelor, muzicii ușoare românești ● medalioane: *Rodica Popescu Bitănescu*, *Maia Morgenstern*, cu participarea marilor actrițe, interpretând pagini din creația lui Tudor Mușatescu, Mihail Sebastian ● vernisajul unei expoziții de artă plastică la care și-au dat concursul 15 pictori, sculptori, graficieni evrei bucureșteni ● expoziția de artă fotografică a lui *Sergiu Iczkovits*, despre Israel, înainte de conflictul cu Hezbollah ● recent,

simpozionul, moderat de *Sergiu Iczkovits*, consilier C.E.B., participant la Misiunea de Solidaritate cu Israelul, din 7-9 august a.c., despre combaterea antiisraelismului din mass-media, cu participarea președintelui Asociației Sioniste din România, ing. *Tiberiu Roth*.

„Important e ca matineele noastre să aibă viață“

Succesul matineelor de la Centrul Cultural Comunitar a trecut hotarele țării, stârnind interes în rândul originarilor din România stabiliți în străinătate. Poate, și datorită unor reportaje despre aceste evenimente apărute în presa israeliană de limbă română. „Mulți spectatori din Israel, S.U.A.,

Canada, care urmăresc emisiunile postului PRO Tv. Internațional, ne-au făcut cunoscută dorința lor ca acest post să transmită și emisiuni din viața populației evreiești a Capitalei“, spunea președintele C.E.B., ing. **Oszy Lazăr**. „În acest sens, am și făcut demersuri la conducerea postului de televiziune sus-amintit, propunând ca redactorii ai unor astfel de emisiuni să viziteze comunitatea bucureșteană și să avem întâlniri de colaborare pentru realizarea lor“. „Secretul succesului?“, l-am întrebat. „Credem că succesul se datorează spargerii tiparelor. În locul clasicele conferințe, publicului din Popa Soare i se oferă *altceva*, care ține de sfera muzicii, a poeziei, a teatrului. Uneori, este el însuși spectator și «actor», fiindcă discuțiile la care este invitat să participe sunt numai moderate. Și aceasta, dozat cu discreție. Totul e să promovezi o temă care să incite. Important e ca matineele noastre să aibă viață“.

A fost salutară inițiativa unuia dintre participanții la Misiunea de Solidaritate cu Israelul, din 7-9 august a.c. - ing. *Sergiu Iczkovits*, consilier C.E.B., de a organiza, în cadrul matineelor noastre duminicale, o suită de dezbateri pe tema dezinformării mediatiche privind conflictul între Israel și mișcarea Hezbollah, din nefericire, conflict încă nesoluționat definitiv. Dacă deschiderea matineului a respectat tradiția muzicală (potpurul de cântece israeliene, interpretat de coriști evrei bucureșteni - dirijor, *Bogdan Lifșin*), fragmentele din romanul lui Mihail Sebastian, „De 2000 de ani“, în lectura actriței *Maia Morgenstern*, ea însăși participantă la Misiune, ne-au introdus în subiect, din unghi peren. Punctul de vedere al sionistului Winkler, din anii interbelici, unul dintre protagoniștii cărții - a fi sionist așa, adică firesc, „așa cum ninge, cum se face seară...“ - își dovedește actualitatea. S-a vehiculat, o vreme,

Dr. *Alexandru Elias* a pus o problemă mai puțin discutată: „nu există o atitudine islamică fermă împotriva extremiștilor islamici“. Cauze? ● teama pentru viața proprie, în cazul islamizării moderați ● ezitarea unor țări europene occidentale, ca Franța, unde există o numeroasă populație islamică, de a lua măsuri împotriva educației antiisraeliene cu efecte vizibile în școli ● poziția proislamică a unor intelectuali europeni occidentali cu vederi de stânga. O altă temă dezvoltată de vorbitor a fost „războiul civilizațiilor“, de unde - și manifestări anticreștine. Soluții întrevăzute au fost: ● întărirea economică și militară a Israelului ● strângerea relațiilor cu statele care pot ajuta Israelul ● diferite acțiuni de solidarizare a evreilor din Diaspora cu Israelul ● întâlniri cu reprezentanți ai mass media pentru a influența obiectivitatea relațiilor despre Israel. Alte opinii: ● represaliile adeptilor urii și violenței încep cu evreii, apoi se extind asupra tuturor popoarelor lumii (dr. *Liviu Beris*, *G. Mosari*, *I. Cotnăreanu*) ● radicalismul islamic se răspândește datorită forței petrodolarilor (conf. dr. *Otto Adler*) ● publicații fără reputație antisemită găzduiesc, uneori, articole antiisraeliene (*Iancu Zukerman*, *I. Weisenberg*)

● palestinienii se învecinează cu întreaga lume arabă, „izolarea“ lor fiind un neadevăr (*Sigmund Tauberg*).

Au fost și intervenții la obiect. Ec. *Beneș Avital* a arătat că: Hezbollah nu apără libanezii, ci teroriști trimiși de Siria și Iran. Războiul a fost început de Hezbollah. Hezbollah-ul este apărut de Liban. *Neta Natan*: Arabii din Israel sunt discriminați pozitiv (scuții de armată, nu plătesc impozite ca israelienii). Ec. *Erwin Șimșenohn*: Israelul a bombardat infrastructura Hezbollah-ului. Populația civilă libaneză a fost folosită de Hezbollah ca scut uman. Av. *Iulian Sorin*: Libanul trebuie să aibă o armată. Nu există război fără victime colaterale. Dar cum se justifică atentatele teroriste antiisraeliene? Potrivit Rezoluției 559, Libanul trebuia să dezarmeze Hezbollah-ul; n-a făcut-o. Nu israelienii ocupă pământ arab, ci invers. Arabii au deputați în Knesset. „Hezbollah este o mișcare «pacifistă». De aceea, a răpit doi militari israelieni de pe teritoriul Israelului“. Imperativul unor asemenea dezbateri cu ziaristi din presa românească și de atragere a neevreilor în grupuri de sprijin au fost subliniate de președintele Forumului B'nai B'rith în România, ec. *José Iacobescu*, și de președintele C.E.B., ing. **Oszy Lazăr**. Vice-ambasadorul Israelului în România, consilier cultural *Netta Balasz*, a felicitat organizatorii pentru tema dezbaterii și a rugat doritorii de informații corecte să contacteze Ambasada. (I.D.)

Un matineu duminical în care muzica, teatrul, artele vizuale „și-au dat mâna“, în 16 iulie a.c., pentru a dăru publicului de la Centrul Cultural Comunitar bucuria de a trăi întru Frumos și Bine. Israelul din inimile noastre, aflat, atunci, în luptă cu terorismul, a vibrat în cântecele formației muzicale „Klezmer“ (dirijor - *Bogdan Lifșin*), care căpătau, de astă dată, valențe dramatice și, în același timp, ne-au dat încredere că valorile democrației vor învinge. Îndrăgita actriță *Rodica Popescu Bitănescu* a reușit să ne descrețească frunțile, interpretând câteva „scrisori“ de Tudor Mușatescu, autor despre care ne-a mărturisit că a fascinat-o din copilărie. Dar, poate, mai mult decât savoare textelor despre „prețioasele ridicole“ ale vremurilor noastre, râsul molișor, inconfundabil al *Rodicelei*, cum îi spun prietenii, a creat momentul de destindere de care, fiecare, avem nevoie.

Sergiu Iczkovits, unul dintre participanții de la Seminarul „Buncher“ din Israel, a prezentat expoziția de fotografii făcute pe parcursul desfășurării Seminarului (18 iunie - 6 iulie a.c.). Fotografiiile au fost grupate în jurul a două teme centrale: „Israel, în urmă cu zece zile, un tărâm al toleranței și armoniei“, în care sunt surprinse imagini din Ierusalimul vechi și nou, din Haifa, secvențe din cotidian și momente memorabile din viața tinerilor (majorat religios, nuntă); și „România, în inimile evreilor din Israel“, majoritatea - de la comemorarea a 66 de ani de la pogromul din Dorohoi. O expoziție careia președintele C.E.B., ing. **Oszy Lazăr**, i-a relevat valorile umaniste stând la baza conduitei noastre: iubirea aproapelui, datorita de a fi întâi om, pe urmă evreu.

Despre expoziția colectivă a 15 pictori și graficieni evreo-români, unii - nume de rezonanță, alții - aflați la începuturile lor artistice, dar atestând, o dată mai mult, forța creatoare a unei comunități mici, a vorbit dr. *Irina Cajal*. Felicitând inițiativa președintelui C.E.B., ing. **Oszy Lazăr**, de a dăru Centrului

nostru Cultural ceva din strălucirea saloanelor de artă din anii interbelici, vorbitoarea a remarcat forța vitală a culorilor, capacitatea de spiritualizare a materiei, vibrația lirică, pledoaria pentru pace - numitori comuni ai tablourilor expuse.

A fost o reîntâlnire cu personalități consacrate, ale căror lucrări fac cinste marilor muzee românești, europene și de pe alte continente: *Eva Cerbu*, *Alma Redlinger*, care de curând a avut o expoziție personală cu un real succes de public și de presă la Galeriele „Veronichi“, din Capitală, *Maria Constantin*, *Medi Dinu*, *Toma Hirth*, *Jana Gertler-Zalman*, *Clarette Wachtel*, *Albert Poch*, *Simona Nistor*, *Burschi Gruder*, *Elena Moraru*. A fost, de asemenea, bucuria descoperirii de indubitabile talente: *Eva Munteanu Schon*, *Eli Salamon*, *Silvia Șerban Goldenberg*, *Tudor Schor*. Fiecare tablou - un univers, destăinuind relația complexă între realitatea exterioară și lumea lăuntrică, iscând viața la puterea a doua. Peisaje, florale, portrete de femei, de copii, arlechini, desene în tuș de inspirație biblică, caricatură de șevalet despre realitatea imediată - toate au impresionat prin forța analitică, raporturile emoționale între linii și culori, sensibilitatea țintind în miezul lucrurilor, capacitatea de esențializare.

Premieră la Centrul Cultural Comunitar, expoziția de grup ne-a vorbit despre nevoia de puritate și armonie, despre dorința de refacere a unității pierdute a regnurilor. Sintetizând impresiile asupra bucuriilor estetice oferite de realizatorii matineului, președintele F.C.E.R., deputat dr. *Aurel Vainer*, a accentuat asupra rezistenței spirituale evreiești, dintotdeauna, în fața vicisitudinilor. Speranța ne însoțește. În acele zile, în care Israelul trecea prin momente de suferință, lacrimi și durere, ne-a dat puterea de a crede că Binele va triumfa. Matineul a fost un mesaj de îmbărbătare și solidaritate pentru frații noștri din Israel. Vorbitorul i-a felicitat pe președintele C.E.B., ing. **Oszy Lazăr**, și pe colaboratorii săi pentru inițiativa acestei expoziții de grup și și-a exprimat intenția ca acești pictori și alte valori contemporane evreo-române din domeniul artelor plastice, care n-au putut fi cuprinse în acest florilegiu, să participe la expoziția de pictură deschisă în cadrul „Zilei Culturii Iudaice din Europa“, din toamna acestui an, iar, în 2007 - la Festivalul „Euroiudaica“.

IULIA DELEANU

Antiisraelism în mass media

opinia că sionismul ar fi, azi, istorie; cel mult - sionism cultural. Revirimentul antisemitismului, sub înfățișarea antiisraelismului, face însă ca sionismul să capete, în Diaspora, noi dimensiuni situate în sfera politicului. Și un alt unghi de reflecție desprins din roman, referitor la poziția lui Jabotinski - o puternică armată israeliană, capabilă să apere Statul Israel -, este la fel de rezonant în prezent.

Dezbateră moderată de *Sergiu Iczkovits* a pornit de la „șocul“ resimțit de el în zilele trăite în Israelul din perioada fierbinte a conflictului: diferența între cele văzute, auzite, citite în mass-media și realitate. Discuțiile au avut ca bază un chestionar de zece puncte din topul dezinformărilor de natură să creeze antiisraelism, afișate pe un retroproiector. *Nuanțarea*, atunci când discutăm subiectul cu cei care nu ne cunosc problemele, a fost una dintre direcții (ing. *Tiberiu Roth*, dr. *Alexandru Elias*). Ceea ce președintele Asociației Sioniste din România (A.S.R.), ing. *Tiberiu Roth*, a remarcat a fost: ● succesul Misiunii la nivelul mișcării sioniste mondiale și al A.S.R. ● amenințarea reprezentată pentru Israel de înarmarea nucleară a Iranului, față de care „S.U.A. nu au făcut pași destui“, iar Europa are „o atitudine duplicitară“. Intervenția a fost și un prilej de a mulțumi inițiatorului dezbaterii, C.E.B.-ului, ajutorului acordat de F.C.E.R. comunității, B'nai B'rith, tuturor organizațiilor evreiești din România pentru realizarea Misiunii.

„MAGNA CUM LAUDAE“ pentru C.E.B.

de Ziua Holocaustului în România, ci și pe parcursul întregului an, elevi de la multe școli bucureștene vizitează Muzeul Holocaustului de la Sinagoga Mare, pentru a înțelege, mai bine decât la orele de clasă, cum a fost... Reportajele din paginile revistei reconfirmă toate acestea.

Putem spune, cu mâna pe inimă, că nu există eveniment important evreiesc în Capitală, fără aportul comunității bucureștene. Ne gândim la coriștii bucureșteni care însuflețesc sărbătorile, prefațează diminețile literare, spectacolele, conferințele de la Centrul Cultural Comunitar, întâmpină oaspeții de seamă care ne onorează obștea. C.E.B. a inițiat, în timpul conflictului între Israel și Hezbollah, rugăciuni pentru statul evreu, rostite în sinagogi. S-a implicat în recenta comemorare *Şafran*, în festivitatea organizată în onoarea doctorului *Zvi Feine*, la încheierea misiunii sale de director al JOINT în România. A realizat, și în acest an, o *Suca* despre care numeroșii vizitatori n-au avut decât cuvinte de laudă. Nu numai

Permanența ȘAFRAN

Urmare din pag. 4 românești și, deopotrivă, a iudaismului român și universal - semn definitoriu pentru acuta nevoie de armonie a contemporaneității. Un simpozion, de la care n-a lipsit nici audiția ultimului interviu al doctorului Șafran, realizat în 6 februarie 2004, la Geneva, de *Manase Radnev*. Convorbirea a fost difuzată la Radio România Actualități în martie 2004. Chiar și în acele vremuri, arăta dr. Șafran, exista un anume respect al puterii politice pentru factorul spiritual. Au fost selectate două momente ale interviului. Primul evidențiază faptul că demersurile sale au fost „de ordin spiritual și moral“. Al doilea moment era încă o mărturisire a iubirii pentru România, poporul român și cultura română.

Un alt episod emoționant: relatarea doctorului *Natan Cohen*, președintele Asociației Originarilor din România (H.O.R.), Beer Sheva - Neghev, și vicepreședintele aceleiași Asociații pentru întregul Israel. Dr. *Natan Cohen* a fost inițiatorul decernării de către Universitatea „Ben Gurion“ din Beer Sheva a titlului de „Doctor Honoris Causa“ acordat Marelui Rabin Șafran. În 2004, Senatul a

adoptat hotărârea. Din motive de sănătate, însă, cel onorat n-a putut ajunge în Israel. Și atunci, dr. *Natan Cohen* a alcătuit o comisie care s-a ocupat de tot ce era necesar pentru primirea, la Geneva, a titlului. „Așa l-am cunoscut pe dr. Șafran - povestește el. M-am rugat cu el în *Beit Knesset*-ul din Geneva, i-am înmănat *Diploma de Recunoștință* din partea H.O.R. și a orașului Beer Sheva, semnată de mine și de primar. Împreună cu toată delegația, am făcut *Kiduş* vineri seara la el acasă, unde am avut onoarea să-l cunosc familia. Ceremonia de decernare a titlului de «Doctor Honoris Causa» s-a derulat la cel mai mare hotel din Geneva. La vestea încetării sale din viață, am trimis o telegramă de condoleanțe familiei și am organizat o adunare comemorativă. Intenționez să fac demersurile necesare pentru ca o stradă din Beer Sheva să-i poarte numele“. De altfel, legătura puternică a doctorului Șafran cu Statul Israel a fost relevată de președintele F.C.E.R. în alocuțiunea de încheiere a comemorării. *El Male Rahamim*, intonat de prim cantorul *Iosif Adler*, a făcut să treacă prin sufletele celor prezenți un fior străvechi de sacralitate.